

De Romeinse weg in onze streken.

Publiekslezingen in museumpark Archeon “Niet alle wegen leiden naar Rome!”

Wegen zijn belangrijke verbindende schakels voor mensen, vroeger en nu.

Tijdens het Weekend van de Wetenschap op 5 oktober 2024 presenteren Museumpark Archeon, de Vereniging Vrienden van Archeon, en Constructing the Limes (een belangrijk multidisciplinair onderzoeksproject geïnitieerd door de Universiteit Utrecht en partners) een serie bijzondere publiekslezingen over de betekenis van Romeinse wegen in Nederland en België. Museum Archeon is een van de maatschappelijke partners.

Doelgroepen van dit symposium zijn de Vrienden en Vrijwilligers van Archeon, werknemers en stakeholders van museumpark Archeon en in geschiedenis en de Limes geïnteresseerde bewoners van de provincie Zuid-Holland en stakeholders van Constructing the Limes.

Dagvoorzitter tijdens dit symposium: [Saskia Stevens](#) universitair hoofddocent geschiedenis van de Oudheid en Antieke Cultuur Universiteit Utrecht.

Als universitair hoofddocent bij de afdeling Geschiedenis van de Oudheid en Antieke Cultuur aan de Universiteit Utrecht houdt Saskia Stevens zich bezig met de geschiedenis en archeologie van de Romeinse Periode. Saskia's onderzoek richt zich op de dynamiek en betekenis van grenzen en grenslandschappen in het Romeinse Rijk.

Binnen Constructing the Limes onderzoekt Saskia de functie van de limes in de Romeinse tijd. Als projectleider binnen dit project is Saskia verantwoordelijk voor de interdisciplinaire samenwerking tussen alle academische partners in ons team, onderhoudt ze contact met de maatschappelijke partners die dit NWA project dragen, en zorgt ze ervoor dat onze resultaten met zoveel mogelijk belangstellenden gedeeld worden.

[NWA project 'Constructing the Limes' by Saskia Stevens UU \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Over de sprekers:

De sprekers op dit symposium zijn allemaal verbonden aan wetenschappelijke instellingen en hebben ruime ervaring met het spreken voor een breder publiek. Ze zijn in staat om de vertaalslag te maken van wetenschappelijke presentaties naar een verhaal dat begrijpelijk is voor iedereen.

Over de lezingen:

De lezingen beslaan een uitgebreid palet van onderzoek naar de constructie van de Romeinse weg, de betekenis van deze wegen voor de gebruikers van deze wegen, de Romeinse wegen in Zuid-Holland en het gebruik van meetinstrumenten die nodig waren om de wegen aan te leggen.

Locatie van het symposium:

De lezingen vinden plaats in een van de zalen van de Romeinse herberg in museumpark Archeon en duren 20 minuten per lezing <https://shorturl.at/1wyL9>. Aankondiging van de tijden en definitieve onderwerpen vind je op de website van de VVVA.

Communicatie:

Naast de aankondiging op de website zullen we onder andere deze Reel posten:

<https://youtube.com/shorts/QaPfkZY0vsc>

Programma:

10:00 Ontvangst (*met koffie/thee*)
10:30 Opening Jack Veldman
10:35-10:45 Opening Saskia Stevens
10:45-11:15 Eerste Lezing door Groep Technasium
11:15-11:45 Tweede lezing door Cornelis van Tilburg
11:45-12:00 *korte pauze (met koffie/thee)*
12:00-12:30 Derde Lezing door Christian Kicken
12:30-13:00 Vierde lezing Mark Groenhuijzen
13:00-14:30 *Lunch en parkbezoek*
14:30-15:00 Vijfde lezing door Rinse Willet
15:00-15:30 Zesde lezing door Wouter Vos
15:30-16:00 Zevende lezing door Liesbeth Claes

Kosten:

Er zijn geen kosten verbonden aan dit symposium, we vragen om je Museumkaart of Vriendenloterijkaart te scannen bij de kassa.

Inschrijven:

Je kunt je aanmelden voor dit symposium via de ticketsite van de VVVA: <https://www.vrienden-archeon.nl/tickets/>

Sprekers en onderwerpen

Sprekers en onderwerpen in willekeurige volgorde:

1. Leerlingen [Home- Groene Hart Lyceum \(groenehartscholen.nl\)](https://www.groenehartlyceum.nl) : Sophieke de Bruijn, Thijs de Groot, Finn van der Horst en Heidi Huisman.

Titel van de lezing: De chorobatus als instrument in de Romeinse wegebouw.

De leerlingen hebben tijdens een stageopdracht een meetkundig instrument onderzocht en uitgewerkt, ze zullen op 5 en 6 oktober de werking van deze chorobatus presenteren aan het publiek in de buurt van de Via Albaniana in de Romeinse Tijd. Hun lezing zal gaan over de totstandkoming en uitvoering van hun project.

2. [Cornelis van Tilburg](#), onderwijs- en onderzoeksassistent bij het Leiden University Centre for the Arts in Society.

Titel van de lezing: Alle wegen leiden naar Rome

In 312 v.Chr. neemt de Romeinse politicus Appius Claudius Caecus het initiatief om een geplande rechte weg aan te leggen (de Via Appia) en vanaf dit moment start de typisch Romeinse wegebouw van lange, rechtlijnige wegen. Rond 100 n.Chr. is er een uitgestrekt en verhard Romeins wegennet tot in de verste uithoeken van het rijk. In mijn lezing zal de nadruk liggen op de constructie van de wegen.

3. [Christian Kicken](#) MA, promovendus Romeinse archeologie aan het *Radboud Institute for Culture & History* van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Titel van de lezing: Een andere weg inslaan? De ontwikkeling van wegen in het Romeinse noorden.

De inlijving van Noordwest-Europa in het Romeinse Rijk bracht allerlei veranderingen teweeg in het landschap, waar steeds vaker een specifiek bouwwerk te zien was: verharde wegen. Mettertijd manifesteerde dit bekende voorbeeld van Romeinse infrastructuur zich op verschillende manieren in dit nieuwe deel van het rijk. Dit verhaal gaat in op de introductie en betekenis van Romeinse wegen in de provincies Gallië en Germanië.

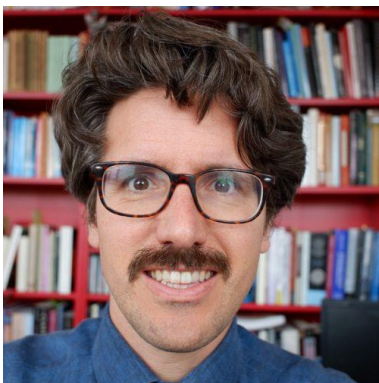
4. [Mark Groenhuizen](#) heeft een achtergrond in de aardwetenschappen en is gespecialiseerd in landschapsarcheologie en computationele archeologie. Universiteit

Titel van de lezing: Een land zonder wegen; het belang van de limesweg voor de lokale bevolking in het grensgebied

De limesweg is het meest zichtbare onderdeel van de infrastructuur in de Romeinse tijd. Maar tegelijkertijd zullen veel kleinere wegen en routes hebben bestaan, waarvan we helaas geen archeologische resten terugvinden. Met behulp van digitale analysetechnieken is het mogelijk om potentiële routes en netwerken uit de Romeinse tijd te reconstrueren. Hiermee kunnen we achterhalen wat het belang is geweest van de limesweg voor de lokale bevolking in het grensgebied, bijvoorbeeld als onderdeel van hun contacten met de Romeinse militairen.

5. [Rinse Willet](#), Postdoc- Departement Geschiedenis, Kunstgeschiedenis en Oudheid
Postdoc- Radboud Institute for Culture and History

Titel van de lezing: Onderweg naar Nijmegen- het Romeinse wegennetwerk rondom een stad.

De Romeinse stad Nijmegen lag op een verkeersknooppunt voor wegen uit West-Nederland, België en Duitsland aan de rivier de Waal. High-tech archeologisch onderzoek, zoals laserscan technieken vanuit de lucht, onthullen steeds meer van deze antieke snelwegen. Waarom zijn deze wegen gebouwd? Waren ze een puur Romeinse uitvinding? Wat voor verkeer vond er eigenlijk plaats en zien we antieke bedrijventerreinen en distributiecentra ontstaan langs deze snelwegen? Tijdens de lezing worden deze en andere vragen (in elk geval gedeeltelijk) beantwoord.

6. [Wouter Vos](#). Eigenaar Vos Archeo / docent-onderzoeker Hogeschool Saxion; Constructing the Limes

Titel van de lezing: Van zandpad naar Limes-weg. De archeologie van Romeinse wegen in Nederland.

“Van de meeste van deze wegen is nog geen centimeter teruggevonden” schreef W.A. van Es in 1981 in zijn beroemde boek Romeinen in Nederland. Hoe anders is dat een kleine vijftig jaar nadien! Deze presentatie zal een overzicht geven van de belangrijkste archeologische ‘weg’-ontdekkingen van de afgelopen decennia, met nadrukkelijke aandacht voor Valkenburg ZH, de Leidsche Rijn, en de context van de bouwprogramma’s.

7. [Liesbeth Claes](#) Assistent professor Antieke Geschiedenis universiteit Leiden.

Titel van de lezing: De via Belgica als toeristenval, taalgrens of legitimatie-instrument? Het gebruik en misbruik van de weg tussen Keulen en Boulogne na de Romeinen

Het Romeinse erfgoed staat vaak voor de ultieme beschaving waar hedendaagse groepen en regio's hun identiteit mee vormen. De presentatie zal ingaan op de verschillende, en soms controversiële, manieren waarop de weg tussen Keulen en Boulogne een cruciale rol heeft gespeeld in de geschiedenis van de verschillende landen die ze doorkruist. Ook zal stilgestaan worden hoe dit erfgoed vandaag nog een specifiek doel dient.